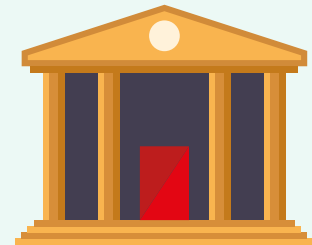

השפעת הרפורמה המשפטית על הדמוקרטיה הישראלית

קריאה תקח כ-7 דק'

המערך מתאים לשיעורי אזרחות

קהל יעד: הורים, מורים, ילדים וכל אזרח סקרן

המצגת מיועדת למורים, הורים, ילדים וכלל אזרחי המדינה אשר רוצים להבין טיפה יותר על השלכות הרפורמה המשפטית

- תרגיל "מסך הבערות"
- החקיקה שעל הפרק
- 60 שניות על עקרונות דמוקרטיים ליברליים
- למה כולם מדברים על הוועדה לבחירת שופטים?
- איך נולדו חוקי היסוד בישראל?
- 60 שניות על הפרדת הרשויות בישראל
- מה זה "הסכמה רחבה" על פי חברי הכנסת?
- עצמאות בג"ץ בהקשר של השהייה ביהודה ושומרון
- לסיום - "מסך הבערות" ממוקד בישראל

רגע לפני שמתחילים - תרגיל מחשבתי

דמיינו לרגע שאתם תינוקות שעומדים להיוולד לעולם.

אתם יכולים לבחור להיוולד בכל מדינה שתמצאו, אבל -
בתוך המדינה עצמה לא תוכלו לדעת לאיזו אוכלוסיה,
מעמד או משפחה תיוולדו.

קחו דקה לחשוב ורשמו:

1. הכינו רשימה של כל מדינות שהייתם רוצים להיוולד בהן
2. הכינו רשימה של כל המדינות שלא הייתם רוצים להיוולד בהן
3. ליד כל מדינה רשמו מה היו השיקולים שלכם

*מבוסס על תרגיל "מסך הבערות" של ג'ון רולס

שר המשפטים יריב לוין
קרדיט: ויקיפדיה

הצהרת שר המשפטים יריב לוין, 04/01/2023
מצורף החלק בנאום אשר פירט את סעיפי הרפורמה:

“אני משיק היום את השלב הראשון של רפורמת המשילות שתכליתה חיזוק הדמוקרטיה, שיקום המשילות, השבת האמון במערכת המשפט והשבת האיזון בין שלוש רשויות השלטון.

אני מבקש להציג בפניכם את עיקרי השלב הראשון של הרפורמה שנועדו לטפל בנקודות הדחופות ביותר:

הנושא הראשון הוא **שינוי הרכב הוועדה לבחירת שופטים**. לא עוד מצב בו השופטים בוחרים את עצמם בחדרי חדרים ובלי פרוטוקול. במקום זאת ייצוג שווה לשלוש רשויות השלטון בוועדה לבחירת שופטים, מינוי שני נציגים ציבור על ידי שר המשפטים במקום הנציגים הסקטוריאליים של לשכת עורכי הדין ושקיפות מלאה באמצעות עריכת שימוע פומבי בוועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת למועמדות לכהונה לבית המשפט העליון.

הנושא השני במסגרת הרפורמה הוא **הסדרת פסילת חוקים ופסקת ההתגברות**. לא עוד דיון בבית המשפט בחוקי יסוד. לא עוד פסילת חוקים של הכנסת ללא הסמכה. במקום זאת בית המשפט יפעל מכוח חוקי היסוד ולא ימצא מעליהם. תתאפשר פסילת חוקים בבית המשפט העליון בהרכב מלא וברוב מיוחד. תחוקק פסקת ההתגברות מאוזנת ברוב של 61 ומצד שני לא תהיה התגברות של אותה הכנסת במקרה שבית המשפט פסל חוק פה אחד.

הנושא השלישי הוא **ביטול עילת הסבירות**. לא עוד פסילת החלטות חוקיות לגמרי של הממשלה בתירוץ של חוסר סבירות בעיני השופט. במקום זאת ביטול עילת הסבירות והחזרת יכולת ההחלטה לממשלה הנבחרת.

ונושא אחרון ולא פחות חשוב - **היועצים המשפטיים**. לא עוד כפיפות של הממשלה לדרג לא נבחר. היועצים המשפטיים כשם כן הם - יועצים ולא מחליטים. הם צריכים לייצג את הממשלה ולא את עמדתם הפרטית”

סטאטוס הרפורמה

(נכון ל-07/09/23):

עילת הסבירות - נחקק

שינוי הוועדה לבחירת

שופטים ואי שפיטות

חוקי יסוד - הנוסח אושר

לקריאה 2-3 ומחכה

להצבעה

דברי נשיאת העליון כתגובה לנאום לוין

נשיאת בית המשפט העליון
קרדיט: ויקיפדיה

דברי נשיאת בית המשפט העליון, השופטת אסתר חיות 12/01/2023
מצורף חלק נבחר אשר מתייחס לרפורמה:

“מה מבקשת תכנית השינויים של השר לעשות?” ... “התכנית מדברת על **פסקת התגברות** אשר תשלול מבית המשפט את האפשרות לבטל חוקים הפוגעים באופן בלתי מידתי בזכויות אדם חוקתיות, ובהן הזכות לחיים, לקניין, לחופש התנועה ולפרטיות, וכן זכות היסוד לכבוד, וכנגזרת ממנה – הזכות לשוויון, הזכות לחופש ביטוי ועוד.”

“כלי משפטי נוסף וחשוב שאותו מבקשת התוכנית ליטול מידי השופטים הוא – **עילת הסבירות** אשר מכוחה פוסל בית המשפט במקרים מתאימים החלטות של רשויות השלטון שנפל בהן פגם מנהלי – למשל, של שרירות, התעלמות משיקולים רלוונטיים או איזון לא נכון בין השיקולים הצריכים לעניין”

“למרבה הצער, צבר היוזמות שמתרגש עלינו כמבול ובחיפזון אינו מסתפק בפגיעות האלה, והוא כולל גם שינוי מבני עמוק בהרכב **הוועדה לבחירת שופטים ובמתכונת עבודתה**...” הנימוק העולה בהקשר זה הוא כי שופטי ישראל בוחרים כביכול את עצמם “בחדרי חדרים וללא פרוטוקול”. “אין אמת בטענות אלה”...

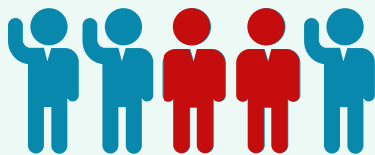
“הוועדה לבחירת שופטים במתכונתה הנוכחית עוגנה בחוק כבר בשנת 1953, חמש שנים לאחר קום המדינה, והועתקה בשנת 1984 לחוק-יסוד: השפיטה. ועדה זו בוחרת את שופטי ישראל בכל הערכאות, והיא **[הוועדה] כוללת שני שרים – בהם שר המשפטים העומד בראשה – וכן שני חברי כנסת, שני חברי לשכת עורכי הדין, ושלושה שופטים**...” “הטענה הנוספת כאילו הליך הבחירה בוועדה מתבצע “בחדרי חדרים” וללא פרוטוקול, אף היא משוללת יסוד. **הדיונים בוועדה מתועדים בפרוטוקול מלא ומפורט**. חלקים מהפרוטוקול הם חסויים, בדיוק כשם שתמלילי ישיבות הממשלה חסויים אף הם, אך כל חלק שניתן לפרסם – למשל אותם חלקים שאינם פוגעים בצנעת הפרט של המועמדים – מתפרסם לציבור.”

“עיון בדברי הכנסת מלמד כי הוועדה במתכונתה זו הוקמה מתוך קונצנזוס רחב של הקואליציה והאופוזיציה בכנסת באותה עת, באשר לצורך להבטיח את **אי-תלותם ואת עצמאותם של שופטי ושופטות ישראל**.” ... “חבר הכנסת מנחם בגין, שהיה אז באופוזיציה, אמר במליאה – ואני מצטט – “אנחנו באים להבטיח את אי-תלותם של השופטים, ולשם כך עלינו להבטיח במידת האפשר גם את אי-תלותם של ממניהם”.. “ובמקום אחר הזהיר בגין מפני מצב שבו “הממשלה היא שתמנה למעשה את שופטינו”.

“הרשות השופטת בישראל מקיימת כיום ביקורת שיפוטית אפקטיבית ואחראית על פעולות הממשלה והכנסת, ובעשותה כן היא **ממלאת תפקיד חשוב במערך האיזונים והבלמים בין הרשויות. האיזונים והבלמים הללו עומדים בבסיס הרעיון הדמוקרטי שעליו הוקמה מדינת ישראל**.”

60 שניות על עקרונות דמוקרטיים ליברליים

בכל שלטון דמוקרטי ליברלי חייבים להתקיים מספר עקרונות כדי לקיים את המסגרת המדינית המבטיחה את **שלטון העם**

הכרעת הרוב*

קובעת את בחירת הגופים השולטים ולפיה מתקבלות החלטות בפרלמנט ובממשלה תוך הסכמה שהן מחייבות את כולם.

במשטר דמוקרטי נזהרים מכך שהחלטת הרוב לא תפגע בזכויות המיעוט, או בעקרונות היסוד כמו חרות ושוויון

זכויות אדם ואזרח

זכויות טבעיות מוסריות הנובעות מההנחה שלכל אדם באשר הוא יש ערך וכבוד שחובה להכיר בהם
זכויות משפטיות המוענקות באמצעות חוקים ומוגנות על ידי מערכת משפטית

שלטון נבחר

שלטון שנבחר על ידי העם בבחירות חופשיות ותחרותיות המתקיימות אחת לכמה שנים

שלטון החוק

עקרון זה נועד למנוע שרירות לב. בשלטון דמוקרטי מתקבלים חוקים על ידי הרשות המחוקקת. עקרון זה מקובל כנורמה התנהגותית המחייבת את הנשלטים והשליטים כאחד.

הפרדת רשויות השלטון

עקרון זה מונע ריכוז סמכויות בידי רשות אחת ונועד לאפשר פיקוח ואיזונים ובלמים בין הרשויות

פלורליזם חברתי

מתן אפשרות לקיום רב גוניות של דעות, מסגרות חברתיות וארגוניות בעלות אינטרסים שונים

מאפיינים בולטים בדמוקרטיות נבחרות בהשוואה לישראל

גרמניה	קנדה	בריטניה	ארה"ב	ישראל: היום	ישראל: לאחר ההפיכה	מדינה
לא	כן	לא	כן	לא	לא	חוקה
כן	כן	כן	כן	לא	לא	ריבוי בתי מחוקקים
כן	כן	כן	לא	לא	לא	מגילת / אמנת זכויות אדם
כן	כן	רק אזהרה בלתי מחייבת	כן	כן	כן, בהגבלה קשה (12 שופטים)	פסילת חוקים על ידי בית המשפט
כן	בחלק מהנושאים	לא	כן	כן	רק פה אחד (15/15) - לא סביר	בית המשפט הוא הפוסק האחרון
כן	כן	כן	כן	כן	לא	כל חוק נתון לביקורת של בית המשפט
כן	כן	כן	כן	כן	לא	האם אפשר לעצור רוב של בית מחוקקים אחד מלחוקק חוק אנטי-דמוקרטי

את הטבלה הכינו מומחים למשפט חוקתי ובינלאומי מכמה פקולטות למשפטים: פרופ' יניב רוזנאי ופרופ' אדם שנער (אוניברסיטת רייכמן), פרופ' אליאב ליבליך (אוני' ת"א), פרופ' תמר הוסטובסקי (הקריה האקדמית אונו) וד"ר נדיב מרדכי (המכון הישראלי לדמוקרטיה).

איך נולדו חוקי היסוד בישראל?

ביוני 1950 קיבלה הכנסת את הצעת הררי שקבעה:
1. ועדת החוקה, חוק ומשפט תכין הצעת חוקה למדינה
2. החוקה תהיה בנויה פרקים פרקים באופן שכל אחד מהם יהווה "חוק יסוד" בפני עצמו
3. כל הפרקים (חוקי היסוד) יתאגדו יחד לחוקת המדינה לאחר שתואשר על ידי הכנסת

במגילת העצמאות נקבע כי עד ה-1 באוקטובר 1948 תחוקק האספה המכוננת חוקה. למרות זאת עד עצם היום הזה אין חוקה לישראל בשל ויכוח רעיוני שהתעורר בקרב הציבור

שלושה מאפיינים המבדילים חוקי יסוד מחוקים רגילים

1. **צורה** - בכותרת יצוין "חוק יסוד", ניסוח כללי של עקרונות וערכים, היעדר תאריך החקיקה שמדגיש שהם מעבר לזמן ומקום.
2. **מעמד** - בעלי מעמד על-משפטי עדיף על פני חוק רגיל. כאשר חוק רגיל סותר חוק יסוד הוא עלול להיפסל בידי בית המשפט.
3. **תוכן** - אמורים לבטא את שני עקרונות היסוד של המדינה: יהודית ודמוקרטית, לבטא ערכים מרכזיים, להגדיר את הרשויות והיחסים ביניהן ולעגן את זכויות האדם, האזרח והמיעוט.

רוב חוקי היסוד במדינת ישראל אינם משוריינים כלל וחשופים לשינויים רבים
ישנם חוקי יסודי משוריינים לפי דרישה לרוב של 61 ח"כים ויש כאלה המשוריינים רק בסעיפים מסויימים בתוך החוק

הליך החקיקה של חוקי יסוד זהה לחוק רגיל, הם עוברים בשלוש קריאות וניתן להעביר אותם ברוב של 1-0

לאחר חקיקת חוקי היסוד כבוד האדם וחירותו וחופש העיסוק נקבעה עליונות הנורמטיבית של חוקי היסוד על יתר החוקים. חוקים רגילים לא יכולים לסתור חוקי יסוד, אלא אם כן עומדים הם בתנאי פסקת ההגבלה הקבועה בחוקי יסוד אלה

כיום במדינת ישראל ישנם
14 חוקי יסוד

בישראל אין חוק שמסדיר את מעמד חוקי היסוד

על הפרדת הרשויות בישראל

כדי להבין את הפרדת הרשויות בישראל צריך להתחיל מההתחלה
- מהבחירות לכנסת

הציבור בישראל מצביע בבחירות
ובוחר מפלגות לכנסת

כנסת

הכנסת מורכבת מ-120 חברות וחברי כנסת

ממשלה

אם מפלגה כלשהי מצליחה לייצר קואליציה*
עם לפחות **61** חברי כנסת - נוצרת ממשלה

תפקידי הממשלה מאוישים על ידי חברי
הקואליציה

*קואליציה זה השם לכלל המפלגות שיצרו
שותפות ביניהן כדי להקים ממשלה

מה מאפשר את עצמאות מערכת המשפט?

ביקורת מרכזית כלפי השיטה הישראלית היא שלמעשה אין הפרדה בין הרשות המחוקקת למבצעת כיוון ששתיהן נשלטות על ידי הקואליציה

הרשות המחוקקת
הכנסת

הרשות המבצעת
הממשלה

הרשות השופטת
בית המשפט

מפלגות הקואליציה שולטות בכנסת מעצם היותן הרוב ושולטות בתפקידי הממשלה כיוון שכלל תפקידי השרים בממשלה מאוישים על ידי חברי מפלגותיהם.
*חלק מחברי הכנסת מהקואליציה הם גם שרים במקביל

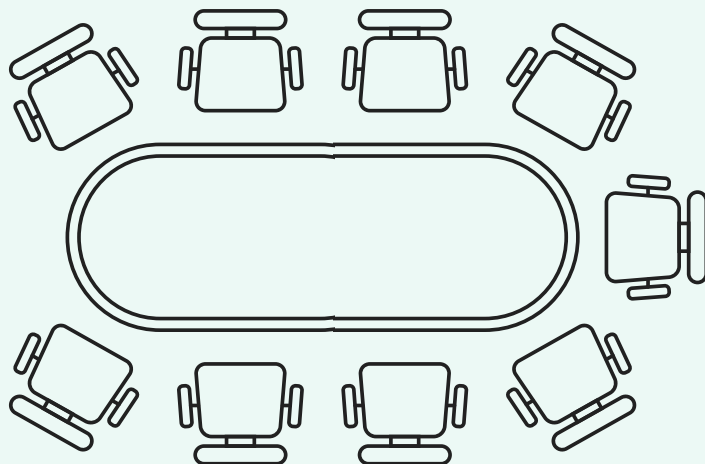
הביקורת כלפי הרפורמה טוענת ששליטת הקואליציה בוועדה לבחירת שופטים תעביר לשליטתה את כלל מינויי השופטים בישראל ובכך למעשה תסיים את הפרדת הרשויות היחידה הקיימת בדמוקרטיה הישראלית

למה כולם מדברים על הוועדה לבחירת שופטים?

תפקיד הוועדה הוא למנות שופטים לכל בתי המשפט בישראל (800 תקני שפיטה + תקני רשם), כולל לבית המשפט העליון - לכן, אי-תלותה של הוועדה בגורמים פוליטיים קריטית לעצמאותה של הרשות השופטת כולה.

תהליך בחירת השופטים נחקק בחוק השופטים משנת 1953. הדיונים סביב החוק התמקדו בין היתר בצורך להבטיח את אי-תלותם של השופטים בגורמים פוליטיים.

מנחם בגין שהיה חבר בוועדת החוקה הדגיש את הצורך באי-תלות השופטים: "אנחנו באים להבטיח את **אי-תלותם** של השופטים, ולשם כך עלינו להבטיח במידת האפשר גם את **אי-תלותם של ממניהם...**"

מנחם בגין
קרדיט: ויקיפדיה

מכר עולה השאלה: מה מאפשר את אי-תלותה של הוועדה?

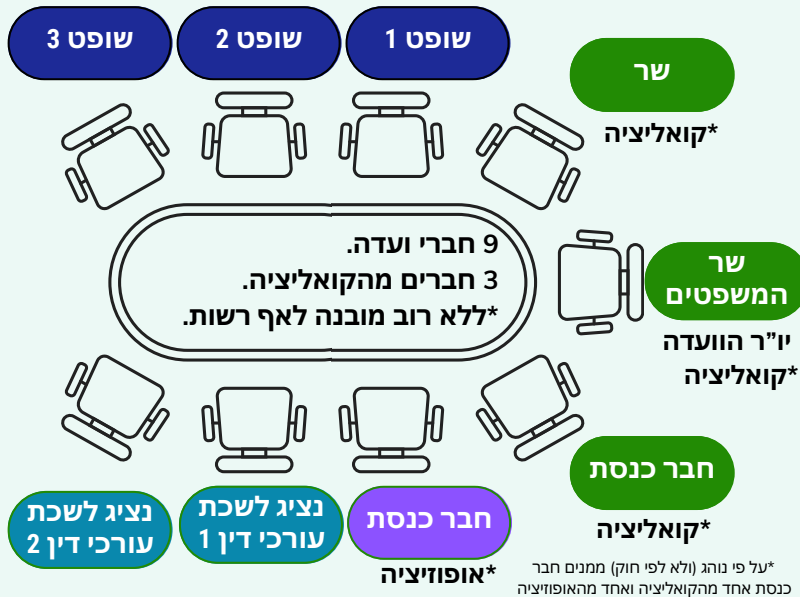
הרכב הוועדה לבחירת שופטים

הרכב הוועדה כיום

הרכב הוועדה הנוכחי מאפשר אי-תלות של השופטים בפוליטיקאים כיוון שהוועדה אינה בשליטת הפוליטיקאים:

- מינוי נשיא ומשנה לנשיא - רוב של 5 קולות
- מינוי שופט לעליון - רוב של 7 קולות
- מינוי שאינו לבית המשפט העליון - רוב של 5 קולות
- סיום כהונה של שופט - רוב של 7 קולות

שופטים היושבים בוועדה לא יכולים למנות מועמד לבית המשפט העליון ללא קול אחד לפחות של חבר קואליציה, ובאופן דומה חברי קואליציה לא יכולים למנות ללא קול אחד לפחות של שופט.

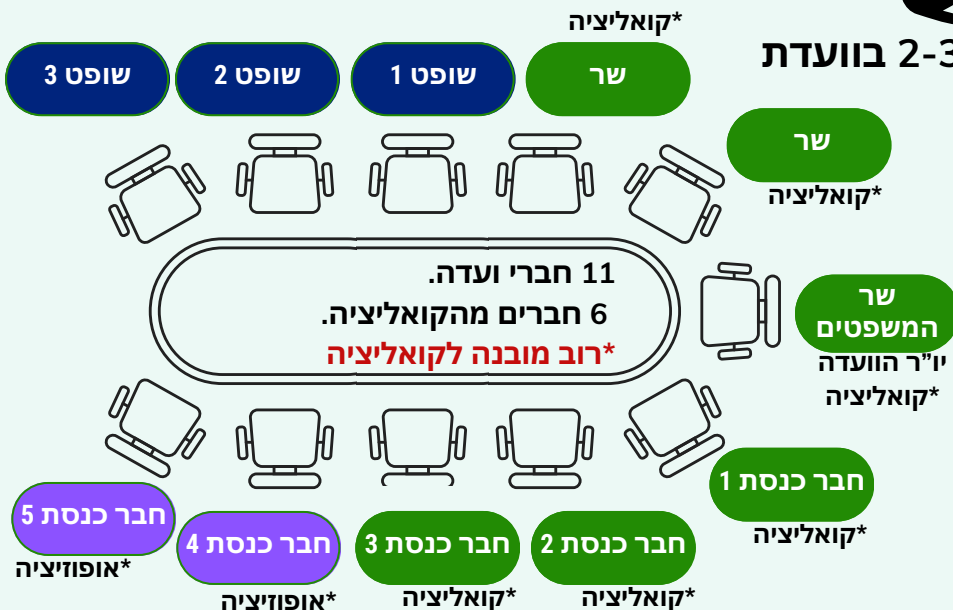

*הרכב הוועדה על פי נוסח החקיקה שאושר לקריאה 2-3 בוועדת החוקה, מרץ 2023

הרכב הוועדה (משמאל) והרוב הנדרש להחלטות השונות, על פי הצעת החוק:

- מינוי נשיא ומשנה לנשיא - **רוב של 6 קולות**
- שני מינויים לעליון - **רוב של 6 קולות**
- מינוי שלישי לעליון - רוב של 7 קולות אשר אחד מהם מהאופוזיציה
- שאר המינויים לעליון - רוב של 6 קולות אשר אחד מהם מהאופוזיציה ואחד נוסף של שופט
- כל מינוי שאינו לבית המשפט העליון - מינימום 7 קולות
- סיום כהונה של שופט - **רוב של 6 קולות**

הרכב הוועדה שנמצא בחקיקה מייצר תלות לשופטים בפוליטיקאים

בנימין נתניהו, ראש ממשלת ישראל בנאומו ב-2012

"נדבר בחירות חופשיות הוא הכרחי לפעולתה של דמוקרטיה אך איננו מספיק. חברה דמוקרטית חייבת לשמור על אותן חירויות וזכויות שהן הכרחיות לקיומם של חיים חופשיים. **אני טוען שמעל הכול, הגוף במדינה דמוקרטית שמגן ושומר על אותן חירויות וזכויות הוא בית המשפט.**"

"ובכן, בדמוקרטיה ישנם מוסדות רבים שהם חשובים לתפקודה אבל אני מאמין שמערכת משפט **חזקה ועצמאית** היא זו שמאפשרת את קיומם של כל המוסדות האחרים בדמוקרטיה."

"כולנו יודעים שישנם משטרים לא דמוקרטיים שחיברו ואפילו מחברים גם היום, חוקות וחוקים מנוסחים לעילא ולעילא. מדברים גבוהה-גבוהה על זכויות אדם. האם זכויות האדם מכובדות הלכה למעשה באותן מדינות? התשובה היא לא. **אני מבקש שתראו לי רודנות אחת, חברה לא דמוקרטית אחת שבה קיימת מערכת משפט חזקה ועצמאית - אין דבר כזה.**"

"**בכל מקום שבו אין מערכת משפט חזקה ועצמאית, הזכויות אינן יכולות להיות מוגנות.** למעשה, ההבדל בין המדינות שבהן יש זכויות על הנזיר לבין מדינות שבהן יש זכויות בפועל, ההבדל הזה הוא מערכת משפט חזקה ועצמאית. זוהי הסיבה שאני עושה ואמשיך לעשות כל שביכולתי כדי לשמור על מערכת משפט חזקה ועצמאית."

בנימין נתניהו
קרדיט: ויקיפדיה

מה חברי הכנסת חושבים על הסכמה רחבה?

חדשות / פוליטי-מדיני

המסר של נתניהו לביידן: "נקדם את החקיקה תוך מאמץ להגיע להסכמה רחבה בעם"

בשיחה שקיים רה"מ עם נשיא ארה"ב הבטיח: "אנסה לגבש הסכמה ציבורית ליתר תהליך החקיקה" • המושג ננקט במכוון לאור כישלון השיחות בבית הנשיא ויש ספק כי ניתן יהיה להגיע להסכמות עם האופוזיציה • בתוך כך, שר המדע אופיר אקוניס אמר לעמיתתו מגרמניה: "לא נשקפת שום סכנה לדמוקרטיה הישראלית"

אריאל כהנא

21:16, 19/7/2023 עודכן 21:14, 19/7/2023

ישראל היום,
19/07/23

בימים אלו ישנו שימוש חוזר במונח "הסכמה רחבה" - אבל מה זה אומר באמת ואיך יודעים אם הושגה הסכמה שכזו?

זו שאלה אשר נידונה בכנסת ישראל בעבר, שבעקבותיה נחקקו חוקים שקבעו סף מסוים (גבוה מהרגיל) אשר ילמד על כך שהושגה "הסכמה רחבה":

- רוב של 80 חברי כנסת נדרש כדי להגיע להסכם מדיני בדבר ירושלים.
- רוב של 80 חברי כנסת נדרש כדי לפנות שטחי יהודה ושומרון או קיום משאל עם.
- רוב של 90 חברי כנסת (מתוכם לפחות 10 מהאופוזיציה) נדרש כדי להדיח חבר כנסת.
- רוב של 90 חברי כנסת נדרש כדי להדיח את נשיא המדינה, יו"ר הכנסת או מבקר המדינה.
- רוב של 80 חברי כנסת ונסיבות מיוחדות נדרשים כדי להאריך את כהונתה של הכנסת.

הדרישה להגעה "להסכמה רחבה" (רוב גדול של ח"כים) בנושאים חשובים אלה, מלמדת על כך שנציגי הרשות המחוקקת סברו בעצמם שישנם מקרים שרוב "רגיל" אינו מספק ולא מעיד בהכרח על "הסכמה רחבה", ולכן דרשו להגדיר רף כמותי גבוה יותר ל"רוב" שיבטיח "הסכמה רחבה"

למה חשובה עצמאות בג"ץ בהקשר לשהות ביהודה ושומרון?

"צעדים שעלולים לפגוע או להיתפס כפוגעים בהיותה של מערכת המשפט עצמאית מקצועית ואפקטיבית עלולים לסדוק את ההילה שמספקת מערכת המשפט לצבא ולפגוע באינטרסים הביטחוניים של מדינת ישראל, של צה"ל ושל משרתי צה"ל בזירה הבילאומית". הפרקליטה הצבאית הראשית, 04/09/23

**הפרקליטה הצבאית הראשית,
אלופה יפעת תומר-ירושלמי**
צילום: אתר הפרקליטות הצבאית הראשית

אזהרת המשפטים: כל חיילי צה"ל בסכנת העמדה לדין

אם עד כה הועלו תרחישים שלפיהם המהפכה המשפטית תוביל להעמדת טייסים וקצינים לדין בהאג, כעת טוענים משפטים בכירים: כלל החיילים עשויים להיות חשופים למעצר בגין פשעי מלחמה. החששות הושמעו מאחורי דלתות סגורות בצבא, בפרקליטות ובעדויות חסויות בעליון. גם הסיוע מארה"ב עלול להיפגע

421 תגובות

רונן ברגמן | עודכן: 07.09.23 | 06:24

Ynet, 07/09/23

- ישראל היא הדמוקרטיה המערבית היחידה שמחזיקה באופן שוטף בשטח הנמצא באחריות צבאית מלאה, בו חיים תושבים שאינם אזרחי המדינה.
- זהו מרכיב ייחודי בזהותה, בביטחונה ואף באופיה הדמוקרטי של מדינת ישראל.
- עד היום מדינת ישראל לא החליטה בדבר סיפוח או החזרת השטח ולפי החלטות בינלאומיות, חלק מהפעולות הנעשות בשטח עשויות להיחשב הפרות בינלאומיות.
- **לטענת גורמים במערכת הביטחון והמחלקה הבין-לאומית בפרקליטות המדינה, לבג"צ יש חלק משמעותי בכך שאין אכיפה בין-לאומית כנגד המדינה או משרתיה בצה"ל.**
- בית משפט חזק ועצמאי הוא ערובה לעצמאותה של ישראל לנהל את שיקוליה, לרבות שיקוליה הגיאוגרפיים, באופן עצמאי ותוך מעטפת הגנה משפטית מול העולם.
- זהו מאפיין ייחודי לישראל. אין עוד דמוקרטיה כזו, אסור להקל בכך ראש.

- נגענו בקצרה בכמה עקרונות מרכזיים לדמוקרטיה ליברלית
- למדנו איך נולדו חוקי היסוד בישראל
- ראינו שהוועדה לבחירת שופטים נמצאת בלב המתח הציבורי כיוון שהיא נושאת "על כתפיה" את עצמאות בית המשפט ואת הפרדת הרשויות בישראל
- למדנו שכאשר חוקק חוק השופטים סוגיית **אי-תלותם** של השופטים הייתה חשובה במיוחד למחוקק
- קראנו ציטוטים של ראש הממשלה בנימין נתניהו שתמך ואף הגן בעברו על עצמאותו של בית המשפט הישראלי
- ראינו ש-"הסכמה רחבה" בהתאם לחוקים שחוקקה בעבר כנסת ישראל עומדת על 80 או 90 מנדטים
- נגענו בכך שבמידה ותוחלש עצמאותו של בג"ץ זה עלול לחשוף את חיילי צה"ל לתביעות בבית הדין הבינלאומי בהאג

כמעט סיימנו...

לסיום - תרגיל מחשבתי

דמיינו לרגע שאתם תינוקות שעומדים להיוולד
ספציפית למדינת ישראל.

אבל - בתוך המדינה עצמה לא תוכלו לדעת לאיזו
אוכלוסיה, מעמד או משפחה תיוולדו.

קחו דקה לחשוב ורשמו:

1. אילו זכויות הייתם רוצים שיהיו מוגנות מעל לכל?
2. איך הייתם רוצים שיראו היחסים שבין הרשויות במדינה?

*מבוסס על תרגיל "מסך הבערות" של ג'ון רולס

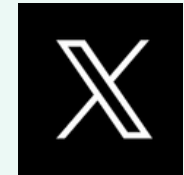
מה דעתך על המערכ?

הצטרפו לדיון בפייסבוק/טוויטר 🗳️🗳️

מעבר לדיון בפייסבוק

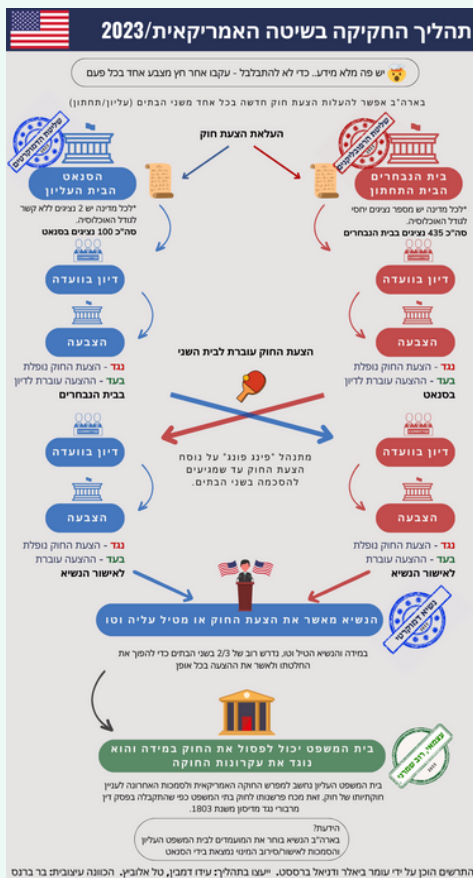
מעבר לדיון בטוויטר

יצירת קשר

הוכן על ידי: עומר ביאלר, דניאל ברססט וטל אלוביץ. ייעץ בתהליך: פרופ' יניב רוזנאי

איזונים ובלמים בתהליך החקיקה הישראלי

מול תהליך החקיקה האמריקאי

להורדה

לדיון בפייסבוק

לדיון בטוויטר

להורדה

לדיון בפייסבוק

לדיון בטוויטר

